

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De ioachim vel ioachas. ca. xxxvij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Regum Quart*i*

Idolatrie redigist in puluerem. Et iā vestigia q̄ dā serpētis enei quē cōminuerat sive contriverat ezechias. Ob hoc in plogo sophonie legiſt iofas cōtriuſſe eū: et ptaminauit exelſa, r̄valle tophet, et lignē moloch. Forte oſta mori uox p̄biq̄ sparsit, vel q̄libet alia imunda ut poti⁹ abominabilis q̄z venerabilis locus appareret. E quos q̄z solis et currus q̄s depincerat reges iudei in introitu tēpli iuxta exedram nathāmelech cunnichi penitus deſtruit. Fecerat ibi iudei idolum solis q̄z pueſ imberbem: qz nullū patiſ ſeniū: q̄z q̄tidie renouat. Fecerat et equos et currū: putates q̄ in hūc modū hellā tranſtulisset. Et ascensio rex in bethel ſup altare qd fecerat iero boam cōbūſſit oſta ſacerdotū et falſorū ppheterū eruta de ſepulcris excelloz iuxta p̄buz abdon, pphete: cui⁹ titulu cū legiſſet in ſepulcro p̄cepit ne mouerenſ oſta eius, nec etiam illius cū q̄ ſepultus erat. Idipm fecit in ex cellis ſamarie et vībū manasse et effraim et ſymeon vīq̄ in neptalim. oſta d̄ tumulis ex celorum eruta ſup altara cōburens, et a oſta q̄ altaria in puluerem redigēs. Hoc p̄dictum erat d̄ iofas aū annos, ccc, lxx, et reuerus i hie rualem fecit phase, cōuocans ad illō etiam filios iſrl qui captiuitatē aſſyriorū aliquā mo effugerant, vel etiā de captiuitate aliquā caſu redierat. Et tradidit de eis habuiffe ad, xij, milia nathinneoz. Nō eſt factum phaſe tale a diebus iudiciorū. In paralipomeno legit̄ a diebus samuelis: q̄ posſet dici vīto ſcriptor faciū et ſcp̄tu eſſe samuelis p̄ ſalomōis: niſi idipm i loſephō legereſ. Pōt q̄ intelligi qſa muel fecerit phase, et in hiftoria non legaf. Qautē iudices fecerint phase: certū eſt: qm̄ moyses et iofue iudices fuerunt, et faciū eſt h phase in hieſrlm, xviii, anno regnū iofie.

De morte iofie. *Laplīm, XXXVII.*

Diebus eius
ascēdit pharao nechao rex egypti ī regē aſſyrioz. Andierat ei enī iā debilitatū: qz medi et babylonij a monarchia ei⁹ recelerat: et ſtimabat q̄ de facilis poſſet obtinere ſyriā. Primo aggressus erat regē adremōn q̄ regnabat tūc i carchamis. Descendit iofas in occurſum e⁹ p̄b̄bēs ne trāſlū ficeret p̄ indeā, et misit p̄barao ad iofiam dicens Quid mihi et tibi rex iuda, nō ad uerū te venio: ad eufraten, pphero. Mūtū

me de⁹ ad medos, ſine me ne de⁹ qui mecum eſt interficiat te. Et nō adquieuit iofas: h̄ cū rege adremōn cōponebat acies ut dimicaret aduersus pharaonē. Et forte dū transiſſet a curru in currū qui ſeq̄baſ eū more regio: oc̄iſus eā ſagittarij in capo magedō, et planxit eū incōſolabilit̄ adremōn rex cū exercitu ſuo. Unū et illud dictū eſt. Erit planc⁹ ſicut planc⁹ adremōn. Tradit̄ aut̄ q̄ iuxta arborē et fontē occiſus ſucrit q̄ ſtatim aruerūt: et relatus ē in hieſrlm: et ſepulc⁹ eſt in mausoleo patriū ſuo. Et plancit cū vniuersus iuda in hieſrlm, et maxime hiceremias: qui ſup exequias ei⁹ ſcripſit threnos lamentabiles. Quō ſedet ſola ciuitas et, quib⁹ vtebantur cantores et catatrices ſup exequias iofie. Et longis tibi in iudea ſug iofia eos replicas bāt. Quib⁹ poſtea ſupaddidit idē hiceremias alias lamentationes ſup excidio ciuitatis.

Incidentia.

In diebus iofie quart⁹ romanorū rex ancius marci⁹ nume nepos ex filia, aduentinū mōtē et ianiculū vībū tradidit. Sup mare, xvij, ab vībe miliario ciuitatē hostiā p̄didit. Draculo dodoneo p̄mū grecia vīla ē. Quin⁹ roma noz rex tarquin⁹ p̄ſcus, q̄ circū rome edifi cavit muros et cloacas, et capitolū extutus ludos romanos iſtituit. Arion a delphib⁹ no in theatrū deportatus eſt.

De ioachim vel ioachas.

Laplīm, XXXVIII.

Eliquit aut̄ iofu

as tres filios. heliachim qui et lechonias p̄mogenitū, xxv, anorū, mediū at ioachas q̄ et ſellū dici⁹ e., xxxij, anno iū, et tertii mathaniam: circit, viij, annos. Tunc p̄lō ſterre et mediū filiū ioachas: et p̄ſtituit eū regē p̄ pī ſuo: q̄ tribi mēſib⁹ tūm̄ regnauit in hieſrlm. Nā ut de paralipomenon: veniens pharao nechao rex egypti i hieſrlm amouit eū: et imposuit mulctā terre, et calēta argēti: et vñū aurū, et p̄ſtituit regē p̄ eo fratre ei⁹ p̄mo genitū heliachim ſibi tributarū. Et mutato noīe vocauit eū ioachim, ut mutatio noīis eſſet ſignū ſubiectōis: et duxit ſecū ioachim i dolo ſub ſpecie honorādi eū in egypto. Nā cū veniſſet i rebleta vīp̄t eū: et ligatū misit eū in carcerē in egypto. Porro ioachim, xxv, annos erat cū regē cepiſſet, et, xij, annis regnauit in hieſrlm, et fecit malum corā dño iuxta

c. 3

Historia Libri

omia q̄ fecerat patres eius. Lunc̄ argueret eum vias p̄pha: cōminat⁹ est ei valde, ⁊ fuit vias i egyptū. Et misit post eū ioachim ⁊ reduxit eū, ⁊ morte turpissima interfecit eū. Anno q̄rto regni ioachim cepit regē in babilone nabuchodonosor: q̄ victo rege egyp⁹ p̄t tulit oia q̄ ē fuerat: a riuo egyp⁹ v̄c̄ ad flumē eufraten, ⁊ trāslēs eufraten oēm syriā v̄sq; ad pelusium cepit p̄ter iudeā. Porro āno q̄rto ioachim locut⁹ ē hieremias ad oēz pl̄m iuda ⁊ ad ciues hierim dices. A tertiodicim āno iōsie locut⁹ sum vob⁹ p̄ba dñi, ⁊ hō die ē. xxiij. ann⁹: ⁊ nō audist⁹ me. Propterea hec d̄t dñs. Adducā seruū mēu nabuchodonosor sup terrā hāc, ⁊ sup oēs natōnes q̄ in circuitu ē s̄t: ⁊ fuit regi babylōis. lxx. anis. Cūq̄ ipse fuit ānū. lxx. v̄s̄itabo sup regē babylōis, sup terrā chaldeor̄, iniqtatē eorū, ⁊ ponā illā i solitudes sempiternas. Et mirabānt q̄ tā audacter loq̄ret. Hā t̄ p̄ncipio regni ioachim: cū staret in atrijs tēpli et dixisset. Hec d̄t dñs. Dabo domū hāc sicut silo, ⁊ vrbē hāc dabo in maledictionē, apprehenderūt eū sacerdotes ⁊ p̄phete oīs plus dicētes. Morte moriāt. Et ascēderūt d̄ domo regis p̄ncipes iuda, ⁊ sedēt in porta domus dñi: ⁊ accusabāt hieremiam sacerdotes p̄phete. Qui r̄ndit. Misit me dñs v̄t p̄phera rē aduersus locū istū. Ecce i manib⁹ v̄is sū: facite qđ rectū est in oculis v̄is. Et liberaue rūt cū p̄ncipes a manib⁹ pl̄i, ⁊ magie aichā fili⁹ p̄phā dicēs, q̄micheas in dieb⁹ ezechie silia p̄dicasser, ⁊ multi p̄phete in dieb⁹ regū, nec aliquid a regib⁹ p̄pessi sunt sed honorati. Clauserūt tū p̄ncipes hieremiam ne publice p̄dicarer. Dixitq̄ tūc dñs ad hieremiam. Tolle volumē: ⁊ scribes oia p̄ba q̄ locut⁹ sū tibi aduersus iudā ⁊ alias gētes, a dieb⁹ iōsie v̄sq; q̄ ad diē hāc, ⁊ quocavūt hieremias baruch filiū nerie: ⁊ scripsit baruch et ore hieremie oēs f̄mones dñi, ⁊ dixit ad eum hieremias. Clausus sū nec valeo īgredi domū dñi. Ingredere ḡtu ⁊ lege q̄ scripsisti i die seiuū au diente p̄plo ⁊ vniuersis q̄ veniūt de ciuitatis bus suis. Et fecit baruch sic p̄ceperat ei hieremias: sepe legēs in domo dñi. Factū ē autem in anno q̄nto ioachim in mēse. ix. p̄dica uerūt ieuūt omni p̄plo in hierim: ⁊ vniuersis q̄ fluxerāt de iuda. Et legit baruch f̄mones hieremie in introitu porte noue domus dñi. Quod cum audisset filius ḡmarie mi

cheas: descēdit ad p̄ncipes ⁊ seniores dom⁹ regis q̄ sedebāt in gazophylatio scribe. Qui cū nūciasset eis q̄ audierat: aduocauerūt ad se baruch. Qui cū legisset oia p̄ba corā eis obstupuerūt ⁊ dixerūt ei. Abscondere tu t̄bie remias: ⁊ nemo sciat ybi sitis. Et ingressi se ad regē q̄ sedebat i domo hyemali mēse, ⁊ posita erat arula corā eo plena prunis. Cū q̄ legisset tūd̄ filius nathanie tres pagellas vel. iiii. scidit rex volumē scalpello scribe: ⁊ p̄ficit in ignē donec consumeret. Quibusdaz̄ i tradicentib⁹ p̄cepit rex fūis suis vt copie benderēt baruch ⁊ hieremiam. dñs autē abscondit eos. Et dixit itez̄ dñs ad hieremiam. Sicut beatus sum in volumine oēs f̄mones q̄s cōbussum ioachim, ⁊ sup addes plures, ⁊ p̄cipue ea q̄ dicit dñs p̄ ioachim. Nō erit ex eo qui sedeat sup solium dauid: ⁊ cadauer ē p̄piceatur ad estum p̄ diē: ⁊ ad gelu p̄ noctem. Non planget eū ve frater ve soror, nō plangent eum frater ⁊ soror, discētes ve: nō cōcrepabit ei ve dñi, ⁊ ve inclyte. Sepultura asini sepe licet, putrefactus ⁊ projectus extra ponas hierusalem.

Denabuchodonosor ⁊ morte ioachim,
Caplīm. **XXXIX**

Actum est autem

f in anno. viii. ioachim ip̄e ē quartus ann⁹ nabuchodonosor, alcēdit nabuchodonosor iudeā: ⁊ depopulat̄ cā. Rechabite at q̄ habitabāt in tabernaculis seorsuz ab oīb⁹ tūm̄tēs ascēderūt in hierim, saluarēt aīas suas. Et dixit dñs ad hieremiam. Vade ⁊ introduces om̄s rechabitas in vñā exedram thesauroꝝ iuxta domum dñi. Et introduxit eos i gazophylatiū filior̄ enon: ⁊ posuit corā eis cyp̄dos et calices plenos vīni dicēs. Bibite vīnū. Qui tñderūt, Non bibem⁹: q̄r tonadab̄ fili⁹ rechab pater noster p̄cepit nob̄ dicēs. Non bibet vīnū vos ⁊ uxores vīe: ⁊ fili⁹ vīi v̄sq; in sempiter nū, domū nō edificabitis, sementē non sereſtis, vineas nō plantabitis, in tabernaculis habitabitis cunctis dieb⁹ vīt vīnātis multis dieb⁹ sup terrā i q̄ p̄egrinami. Tūc ait dñs ad hieremiam. Dic habitatorib⁹ hierim. Hec dicit dñs. Nunqđ nō accipietis disciplinā vt obediatis mīhi sicut rechabite patri suo. Propterea inducā sup vos mala q̄ locutus sum: de stirpe p̄o rechab nō deficit vīt ita.